

፬ ሰንበት ዘመነ ጽጌ

2004 ዓ.ም.10/30/2011

መዝሙር: ሠርዓ ሰንበት ለዕረፍት. . .

ንባባት: ቲቶ 3: 1-11፥ 1ጴጥ 3:13-ፍ፥ ግ.ሐ.2: 37-42፥ ዮሐ. 3:1-15

ምስባክ: “እስመ ውእቱ ይቤ ወኮኑ፡ ወውእቱ አዘዘ ወተፍጥሩ ወአቀሞሙ ለዓለም ወለዓለመ ዓለም”። “ንሱ ምስ በለ ኮኑ፥ ንሱ ምስ አዘዘኝ ተፈጥሩ። ንዘለዓለም ዓለም አቕሞም”።

መዝሙር ንሎሚ ሰንበት ዝዝመር “ ሰንበት ኩሉ ዘስርሕን ሰራሕተኛን ከዕርፉ ሰርዔ፥ ግብሪ ኢድካ አዳም ዝኾነ ብአርአያኻን አምሳልካን ፈጠርካዮ፥ ንመላእኽቲ ምእንቲ ክልአኹኻ ፈጠርካዮም፥ ንሰማይ ብከዋኽብቲ ሸለምካዮ ንምድሪ ኸአ ብመልክው ዕምባባ አጌጽካዮ፥ ግብርኻ ሰናይ እዩ አጎይታ ናይ ቃልካ ምልክት ጥዑም እዩ”።

አብ ዕለተ ሰንበት ምስ አምላኽ ክንራኹብ ምስኡ ዘሎና ውህደት ክንጠይብ እሞ አብ ሕይወትና ዝገበርናዮ ሓጢአት ክንሳሕ ልብና ሓጺብና ብሓዲስ መንፈስን መገድና ሕይወትና ክንመርሕ። አብ ሕጊ ተፈጥሮ ርአና ናይ አምላኽ ሓልዮትን ዕብየትን ክንስተብህል ምእንቲ ብመዓልቲ ሰንበት ንአምላኽ ክንረኽቦ ቤተ ክርስቲያን ግድን ትብለና። ሰንበት ምስ አምላኽ ክንራኹብ እሞ ብጸጋ ክንሸለም ኢላ ሰንበት አኹብሩ መዓልቲ አምላኽ እያ እናበለት ትምህረና።

ናይ ሎሚ ወንጌል የውሓንስ ከምብሓድስ ክንውለድ ከም ዘሎና ይገልጽ። በዚ አጋጣሚ ሎሚ ሕፃን እትጥመቕ ስለ ዘላ ብዛዕባ ጥምቀት እንተ አስተንተና ከምኡ ብጥምቀት ዝተዓደልናዮ ጸጋን አብዚ ሕጂ ክንገብር ዝግብአና ነገራት ክነስተንትን ጽቡቕ እዩ።

ጎይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ንኒቀዲሞስ ምሁር ሕጊ እስራኤል “ክምሓዲስ ክትውለዱ አሎኩም” እናበለ ሓደ አብ አምላኽ ዝአምን ክኸዶ ዝግብአ መገዲ ሓቢርዎ። ብመንፈስ ክንውለድ አድላዪ እዩ። ብሥጋ ጥራሕ ምውላድ እኹል አይኮነን። ብመንፈስ ምውላድ እንታይ ማለት እዩ። ብጸጋ አብ አምላኽ ምውላድ ወዲ/ጌል አምላኽ ምዃን ማለት እዩ። ብመንፈስ ክንውለድ ክንገብር ዝግብአና ነገራት አሎ።

- **ምእማን፦** እምነት መሰረት ናይ ኩሉ ምስ አምላኽ እንገብር ርክብ እያ። ክንአምን ከሎና ንኹሉ አብ ኢድ አምላኽ ንሓድጎ። እምነት ኩና ዝርኤ ነገራት ስለ ዝኾነ ክንፈልጦ ክንርድአ አብ ገለ እዋን ክንበጽሖ ስለ ዘይንኸእል ክንቅበሎ እዩ ዝግብአና። ስለ ዘይፈለጥናዮ ክንአምኖ የብልናን ማለት አይኮነን። ክንአምን ምርጫ አይኮነን ክንአምን እሞ ነቲ እንአምኖ ክንቅበሎ ክነብር ይግብአና።
- **ባይታ ክነጠጥሕ፦** ክንአምን ንእምነት ዝሕግዘና ነገራት ክንገብር አሎና። አብ አምላኽ ክንቀርብ ናታትና ሓገዝ ናታትና ሱታፌ የድሊ። እምነት ካብ ሰማይ ጥራሕ ዝውሃብ ጉዳይ

አይኮነን። ነቲ ዘሎና አእምሮ ኣብ እምነት ከም ዝመርሕ ክንገብሮ ኣብ ኢድና እዩ። እምነት ክርከብ አእምሮና ክፋት ንምቕባል እምነት ክኸውን ኣለዎ።

- **ኣብ ገለ እዋን ክንሳቕ ይግብአና፡** አእምሮና ክጽዕር ዝክአሎ ክገብር ይግብአ። ክንርድኦ ዘይንኸእል ንአምላኽ ክንሓድጎ ይግብአና። አእምሮና ዓቕሙ ውሱን ስለ ዝኾነ ኩሉ ክርዳእ ኣይክእልን እዩ ስለዚ ኣብ ገለ እዋን ክንሓልፎ ዝግብአና ናይ ጸልማት እዋን ኣሎ።
- **ፍቓድኛታት ክንከውን ኣሎና።** ጠባይና ኣተሓሳስባና ከምኡ ምስ ሰባት ዘሎና ርክብ ከምቲ ኣምላኽ ዝደልዮ ክንገብር ፍቓድኛታት ክሳብ ዘይኮና ኣብ ሕይወትና ተሓድሶን ከም ሓዲስ ምውላድን ክገጥም ኣይክእልን እዩ። ክንውለድ ብመንፈስ ልብና ክነጽሕ ነቲ ዘሎናዮ ሕይወት ካብ ኣምላኽ ዝፈልየና ክንቅይሮ ፍቓድኛታት ክንከውን ኣሎና።

ምስጢረ ጥምቀት ክንቅበል ከሎና እንውሃቦ ጸጋታ፡- ናይ መላእ ክርስቲያናዊ ሕይወት መሠረት ንቕበል፤ ብመንፈስ ቅዱስ ኣብ እትነብር ሕይወት ዜእቱ በሪ ይኸፍተልና፤ ናብ ካልኣት ምስጢራት ንምምሕልላፍ ዜገልግል ኣፈቤት ንረክብ። ብጥምቀት ካብ ሓጢአት ነፃ ንወጽእ፤ ብጸጋ ኣምላኽ ዳግማይ ንውለድ፤ ኣባላት ክርስቶስ ንኸውን ቀዳሲ ጸጋ ንቕበል፤ ኣባላት ማሕበር ክርስቶስ ንኸውን፤ ኣብ ተልእኮ ክርስቶስ ንሳተፍ። ብነጻ ኣብ ዘለኣለማዊ ሕይወት ንኣቱ። ብጥምቀት ዘይሃስስ ማሕተም ይውሃበና፤

ሓደ ዝጥመቕ/እትጥመቕ ሰብ ብስም ስላሴ ብማይ እናተጠመቐ ኣብ ሓዲስ ሕይወት ይኣትዉ። ኣጠማቂ ስም ስለሴ ክጽውዕ እንከሎ ማይ እናኣፍሰሰ ክፍጽመሎም እንከሎ ተጠማቂ ኣብ ጸጋ ይኣቱ። እቲ ኹሉ እንቕበሎ ምልክታት ኩሉ ፍሉይ ትርጉም ኣልኦ። ማይ ምልክት ድሕነት እዩ። እስራኤላውያን ብማይ ካብ ባርነት ናብ ነጻነት ተሳጊሮም፤ ኖኅ ብመርካብ ኣብ ማይ ድኒኑ፤ ኣብ ሕይወት ማይ ዓቢ ተራ ኣልኦ። ማይ እንተ ዘይረኽብና ብቕሊል ንመውት፤ ስለዚ ምንጪ ምድራዊ ሕይወት ማይ እዩ ኣብ መንፈሳዊ ሕይወት ከም ምልክት ድኅነት ንጥቀመሉ።

ኣብ ብሉይ ኪዳን ማይ ብዙሕ ምልክት ይሕዝ ኣብ ሕዝቅኤል 36፡25~27 “**ጽሩይ ማይ ክነጽገልኩም እየ እሞ ክትጸርዩ ኢኹም፤ ካብ ኩሉ ርኽሰትኩም ካብ ኩሉሎም ጣቦታትኩምን ከጽርዩኩም እየ፤ ሓዲስ ልቢ ድማ ክህበኩም ሓዲስ መንፈስ ድማ ክኅድረልኩም እየ**” እናበለ ማይ ምልክት ድኅነት ከም ዝኾነ ንርኢ።

ኣብ ዕብራውያን 10፡22 “በዲለ ካብ ዝብል ሕሊና ልብና ኣንጺሕና ሰብነትና ብንጹሕ ማይ ሓጺብና ብቅኑዕ ልብን ብምሉእ እምነትን ናብ ኣምላኽ ንቕረብ” እናበለ ጥምቀት ብማይ መንፈሳዊ ንጽሓት ከም ዝህበና ይነግረና።

ጥምቀት ከምብሓዲሽ ምውላድ እዩ። ቤተ ክርስቲያን ካብታ ዕለተ ጴንጦ ቆስጦ ጀሚራ ምስጢረ ጥምቀት ምስ ሰርዐት እያ። ቅ. ጵጥሮስ ናይ መጀመርያ ስብከቱ ነቲ ዝሰምዖ ዝነበረ ህዝቢ “**ተንስሑ ኃጢአትኩም ምእንቲ ክሕደገልኩም ከኣ ነፍስ ወከፍኩም ብስም ኢየሱስ ክርስቶስ ይጠመቑ፤ ህያብ መንስ ቅዱስ ድማ ክትቅበሉ ኢኹም**” (ግ.ሓ. 2፡38) እናበለ ንዝሃቦ ክንርኢ ከሎና ጥምቀት ካብ መጀምርያ ከም ዝነበረ ንርኢ።

ጥምቀት ድኅነት ይህበና። ስርዓት አይኮነን ጸጋ እዩ ዘውህበና። ገለ ክርስትያን ምልክት እዩ እምበር ሓንቲ አይኮነን ዝብሉ አለዉ እንተ ኾነ ክርስቶስ ዝምሃሮ እንተ ረኤና ጥምቀት አድላዩ እዩ። ንሓዋርያቱ ክልእኮም እንከሎ ኪዱ ንኹሉ ዓለም ስበኹ ብሰም አብን ወልድን መንፈስ ቅዱስን አጠምቑ እናበለ ልጃኸዎም (ማቴ 28:19~20)። አብ ማርቆስ 16:16 ዝአመነን ዝተጠምቀን ክድኅን እዩ እናበለ እምነት ጥራሕ እኹል ከምዘይኮነ እንታይ ደአ ጥምቀት አድላዩ ምዃኑ ይገልጽ።

አብ ግ.ሓ. 22:16 አናንያ ንጳውሎስ ተንስእ እም ተጠመቐ ይብሎ ኃጢአትካ ኸአ ሕጻብ ይብሎ አብዚ ንኢየሱስ ጥራሕ ምቕባል እኹል ከምዘይ ኮነ ንርኢ። አብ ሮሜ 6:4 አብ ጥምቀት ምስ ኢየሱስ ንመውት ምስኡ ምእንቲ ክንትንሥእ ይብለና። አብ ገላ 3:27 ኩልና ዝተጠመቐና ንክርስቶስ ከም እንለብስ ብአኡ ኸአ አብ ሕይወት ከም እንነብር ይነግረና። አብ ቲቶ 3:5~7 ብጥምቀት ከም ብሓድስ ከም እንውለድ ይነገረና።

ስለምንታይ ንሕፃናት ነጠምቑ፡

ሕፃናት ብባህሪአም ፍቱዋት እዮም ኢየሱስ ክርስቶስ ንሕፃናት አብኡ ከምጽእዎም እምበር ካብኡ ከየርሕቑዎም ከም ዝደሊ ዝነበረ ወንጌል ይነግረና። አብ ዘፍጥረት 17:12፥ አብ ሌዋ 12:13 እንተ ረኤና አብ ሕጊ አይሁድ ሕፃናት አብ ሻምናይ መዓልቶም ይግዘሩ ነሮም ናይ ብሉይ ኪዳን ምልክት ክቐበሉ ምእንቲ። ቅ. ጳውሎስ አብ ቆላ 2:11~12 ጥምቀት ሓዲስ ግዝረት ከም ዝኾነ ይገልጽ። እግዚአብሔር አብ ሓዲስ ኪዳን ንኹሉ ክፉት ገርዎ ማለት ንኹሉ አይሁድን አረመንን ዓበይትን ንአሽቱን ዝብል ፍልልይ አይገበረን ንኹሉ አብ መንግስቱ ክካፈሉ ይደሊ።

አብ መዝ 51:5 “እንሆ ካብታ ዝተወለድኩላ መዓልቲ ጀሚረ ኃጥእ እዩ፥ ካብታ አደይ ዝጠነሰትኒ መዓልቲ በደለኛ እዩ” እናበለ ካብ ምጥናስ ጀሚርና በደል ከም ዘሎና ይዛረብ እዚ ኸአ ካብ ሕፃንነትና ካብ ሓጢአት ነጻ ክንከውን ከም ዝግብአና የመልክት። አብ ማቴ 18:2~5 “ከም ሕፃናት እንተ ዘይኮንኩም አብ መንግስተ ሰማያት ክትኣትዉ አይትኹእሉን ኢኹም” ይብል አብ 19:14 አብ ሕፃናት እና አመልክት “መንግስቲ አምላኽ ንኸምዚአም ዝአመሰሉ እዮ” ይብል።

ጸጋ አምላኽ ክንቅበል ዕድመ ወሳኒ አይ ኮነን። አብ ሉቃ 18:15 ጎ.ኢ.ክ. እቶም ህዝቢ ኢዱ ከንብረሎም ሕፃናት የምጽኡሉ ነሮም፡”ሕፃናት አባይ ክመጽኡ ሕደግዎም” አንብሮ ኢደ ናይ ጸጋ ምቕባል ምልክት እዩ። አብ ክህነት አቡን ኢዶም የንብሩ አብ ልዕሊ ተቐባሊ ክህነት። አብ ግ.ሓ.2:38 ጥምቀት ንሕፃናትን ዓበይትን የመልክት። አብ ግ.ሓ. 16:15 ጳውሎስ ንኹሉ ስድራ ከም ዘጠመቐ ነንብብ እዚ ኸአ ሕጻናት ዘጠቓለለ እዩ። ከምኡ አብ ግ.ሓ. 1: 47~48 ጴጥሮስ ብምልእታ ንስድራ ቀርኔለዎስ ከም ዘጠመቐ ነንብብ አብዚ ቆልዕትን ሕፃናትን ዘጠቓለለ እዩ።

ሕጻናት ክነጠምቅ ከሎና ክብ ናይ ወለዶም እምነት ተመስሪትና ኢና። ክብ ግ.ሐ. 16:15 ጳውሎስ ንስድራ ሊድያ ክብ ናታ እምነት መሰረት ገሩ ከም ዘጠመቅ ነንብብ። ናይ ወለዲ ድለት ወሳኒ እዩ። ከምቲ ቤተ ክርስቲያን እትአምኖ ከዕብይዎም ቃሎም ይህቡ ሓገዝቲ ክብ ምኹስኳስ እምነት ክኾኑ ክባ/ክደ ማልገ ይውሃብ። እምነት ኩስኩሳ የድልዮ። ወለዲ ክብ መጻኢ ሕይወት ደቆም ዓቢ ተራ ክልኦም ክብ እምነት ከዕብይዎም ኩሉ ጊዜ ምስ ኣምላኽ ርክብ ክገብሩ ክሕግዝዎም መገዲ ክሕብርዎም ይግባእ። ወለዲ ክሕግዙ መጀመርያ ንርእሶም ኣፍልጦ እምነቶም ክህልዎም ንርእሶም ብመገዲ ኣምላኽ ዝኸዱ ክኾኑ ይግባእ ምኽንያቱ ንርእሶም ዘይብሎም ንኻልእ ክህቡ ኣይክኣልን እዩ። እዚ ሓላፍነት እዚ ክብ ቅድሚ ኣምላኽ ዘሕትት እዩ። ንሕፃን ሕማቕ ኣብነት ዝህብ ጎ.ኢ.ክ. ክብ ክሳዱ መጥሓን ኣድጊ ኣሲርካ ክብ ባሕሪ ምጥላቕ ይሓይሽ ይብለና። ንደቅና መገዲ ኣምላኽ ክንፈልጦም ዝክአለና ክንገብር ይግብአና።

ሓደ ሰብ ክጥመቅ እንከሎ ክፍጽሞ ዝግብኦም ነገራት ቀንድን ኣድለይቲ ኣለዉ። ስብከት ቃላ ኣምላኽ ምስማዕ፣ ክብ ንስሓ ዘእቱ ምቕባል ወንጌል፣ እምነት ምግላጽ፣ ብማይ ምጥማቕ፣ መንፈስ ቅዱስ ምቕባል፣ ቅዱስ ቍርባን ምቕባል የጠቓልል። ክብ ታሪኽ ክርስቲና ስርዓት ኣፈጻጽማ ጥምቀት ዝተፈላለየ መልክዕ መገድታት ሒዙ እዩ። ንውሕ ዝበለ ናይ ምስንዳው ጊዜ “ናይ ንኡስ ክርስቲያን ጊዜ”። ንሕፃናት ክብ ዝጥመቑሉ ጊዜ ሕጽር ዝበለ ምስንዳው ክግበር ይግባእ ንኣፍልጦን ሓላፍነትን ወለዲ ክሕግዝ ምእንቲ።

ክብ ጥምቀት ጊዜ “ጸሎት ኣውጽኦት ኣጋንንት” ካብ ርኽብት መናፍስቲ ነጻ ምእንቲ ክንከው ከምኡ ቅብኣት ብዘይቲ ንኡስ ክርስቲያንን ሜሮንን። እዚ ናይ ምጽናዕን ምንጻሕን ምልክት እዩ። ክብ ልዕሊ ተጠማቂ እነፍስሶ ማይ ኣምሳል ምውራድ መንፈስ ቅዱስ እዩ። በዚ ምልክት ካብ ማይን ካብ መንፈስ ቅዱስን ንውለድ።

ኣገባብ ጥምቀት ሰለስተ ጊዜ ክብ ልዕሊ ተጠማቂ ማይ ብምፍሳስ ወይ ብምጥላቕ ይፍጸም። እዚ ኸኣ ተጠማቂ ብሓቂ ንኃጢአት ብምማት፣ ብናይ ክርስቶስ ፋሲካዊ ምስጢር ተቐሪጹ ናብ ሕይወት ቅድስት ስላሴ ዘምልክትን ጸጋ ዝህብን ኮይኑ ይፍጸም። ክብ ስርዓትና ከም ግብኡ ተጠማቂ ንምስራቕ ጠሚቱ ካህን “ኣገልጋሊ እግዚአብሔር እገሌ ብስም ክብን ወልድን መንፈስ ቅዱስን ይትመቅ ኣሎ” እናበልና ነጠምቆ። ብዘይቲ ሜሮን ክንቀብኦ ከሎና ነቲ ሓዲስ ዝጥመቅ ይውሃቦ ናይ ዘሎ ህያብ መንፈስ ቅዱስ ምልክት እዩ። እቲ ዝጥመቅ ሕጂ ክርስቲያን ማለት ብመንፈስ ቅዱስ ዝተቐብኦ ምስቲ ካህን ነቢይ ንጉሥ ኮይኑ ዝተቐብኦ ክርስቶስ ዝተወሃሃደ እዩ። ክብ ናይ ምስራቕ ኣብያተ ክርስቲያን ሉጡርግያ እቲ ብድሕሪ ጥምቀት ዚፍጸም ቅብኣት ምስጢር ሜሮን እዩ። ክብ ናይ ላቲን ስርዓት እዚ ቅብኣት ነቲ ናይ ጥምቀት ቅብኣት ዜጽንዕን ምልክት ዚህብን ኮይኑ ይሕሰብ። ጳዕዳ ክዳን ምልክት “ንክርስቶስ ከምዝለበሶ” ምስ ክርስቶስ ከም ዝተንሠኦ የመልክት። መብራህቲ ክርስቶስ ንሓዲሽ ተጠማቂ ብብርሃኑ ከም ዘብርህ የርኢ። ብክርስቶስ ድማ እቶም ዝተጠምቁ “ብርሃን ዓለም ከምዝኾኑ የዘኻኽር”።

ሓዲሽ ተጠማቂ በቲ ሓደ ወልደ እግዚአብሔር አቢሉ ወዲ አምላኽን ስለዝበቐዎ ሕጂ ነቲ “አቦና” ዚብል ናይ ደቂ እግዚአብሔር ጸሎት ንኪደግም በዓል መሰል ይኸውን።

ሓዲስ ተጠማቂ ውሉድ አምላኽ ብምዃን ልብሰ መርዓ ተኸዲኑ ናብቲ “ናይ በጊዕ/ገንሸል ድራር መርዓ” (ራእ 19:9) ብምእታው ናይታ ሓዲስ ሕይወት መግቢ ናይ ክርስቶስ ሥጋኡን ደሙን ይቐበል። አብ ሥርዓትና ሓዲስ ተጠማቂ ንሕፃናት ከይተረፈ ቅዱስ ቍርባን ብምቕባል ንሰለስቲኡ ምስጢራት ንዕድል ።

አፍደገ ሰማይ ዝኸፈተልና ምስጢረ ጥምቀት እምብኣር አብ እምነትና ዓቢ ተራ አልኦ። አብ ሕይወትና ስርዓት ጥምቀት ክንፍጽም እንከሎና ፍሉይ መልእኽቲ አሎና።

• **ጥምቀትና ክንዝክር:** ኩልና ብጥምቀት አብ ክርስቶስ ዝሓበርና ቅዱስ ሕይወት ክንሕዝ ንአምላኽ ክንምስክር ክንሰብኮ ዕለት ዕለት ብርሃን ዓለም ኮና ክነብር ዝአተናዮ መብጽዓን ንሕድስ። ንአምላኽ ደቂ ክንከውን ቃል አቲናዮ ኢና ስለዚ ሎሚ ከመሊኹ መብራህተይ አብሪሄ ምስ ክርስቶስዶ አሎኹ ክንብል ይግባእ።

• **ሕይወትና ክንሕድስ:** ምስ አምላኽ ሓደ ክንከውን። ንፈጣሪና ክንቀርቦ ናቱ ኮና ክንርከብ ዝዕድም ህሞት። ከም ሰብ መጠን ዝወደቕናዮ እንተሎ ክንሳሕ እሞ ምስ አምላኽን ሰብን ዕርቂ ክንፈጥር። አብ ቤት አምላኽ አቲና አሎና እሞ መንፈስ ደቂ አምላኽ ለቢስናይ ክንህሉ።

• **ሰብኸቲ ወንጌል ክንከውን:** ሓደ ካብቲ ዓቢ ሕላፍነት ጥምቀትና ዘልብሰና ሰብኸቲ ክንከውን እዩ። ብሕይወትና ብዘረባና ብስራሕና ንክርስቶስ ክንምስክሮ። ዓው ኢልና እምነትና ክንምስክር። ንዝኾነ ሕፍረት አውጊድና አብ እምነት ክንጸንዕ ከም ዝግብኣና ባይታ ዝፈጥር ኢጋጣሚ።

• **ብእምነት ክንዓቢ:** እምነት ክዓቢ ክንኩስኩሶ ከም ዝግብኣና ፈሊጢና እምነትና ርኢና ክንክእል። ብጥምቀት ዝዘራእናዮ ጸጋ ጥምቀት ደልዲሉ ክርከብ ንፈተና ሰይጣን ስዒሩ አብ ጎደና ቅድስና ዝጉዓዝ ሕይወት ሒዝና ክንህሉ ከም ዝግብኣና ምሕሳብ።

ሎሚ እምብኣር ብመንፈስ ከም ብሓዲስ ኩልና ክንውለድ ይግብኣና። አብ ቤተ አምላኽ ክንርከብ ዝተሓደሰ ሕይወት ሒዝና ደቂ አምላኽ ምዃና ክንዝክር። ሰይጣን ተዓዊትልና ካብ ገጽ አምላኽ ዝተኸወልና እንተ አሎና ሎሚ ኪዳን ጥምቀትና ንሓድስ እሞ ቅዱሳን ንኹን። አምላኽ ክሕግዝና በዚ ብሩኽ ቅዳሴ መስዋዕቲ ወዶ ክዕረቕና ነፍሲ ወከፍና ብምሉእ ልቢ ንለምኖ።

ወደይ ዝበለኩም ግብሩ ዝበለትና ማርያም ሎሚ እውን አብ መንጎና ተረኺባ ፈጸምቲ ድላይ ወዳ ክንከውን ትሓግዘና።

አባ ንጉሠ ፍሥሓ